

**GREEN
DEAL**

012.
ANDERS
VERPAKT

VOORTGANGSRAPPORT

PERIODE JUNI 2021 - JUNI 2023

////////////////////////////////////

VOORTGANGS-
RAPPORT
GREEN DEAL
ANDERS VERPAKT

Periode juni 2021 - juni 2023
publicatiedatum / 29.09.2023

////////////////////////////////////

DOCUMENTBESCHRIJVING

1 <i>Titel van publicatie:</i>
Voortgangsrapport Green Deal Anders
Verpakt, periode juni 2021 - juni 2023	2 <i>Verantwoordelijke Uitgever:</i>
OVAM
3 <i>Wettelijk Depot nummer:</i> 2023	4 <i>Trefwoorden:</i>
Green Deal Anders Verpakt, verpakkingen,
preventie, hergebruik, ketensamenwerking
5 <i>Samenvatting:</i>
Dit document omvat een tussentijdse evaluatie en een stand van zaken van de Green Deal
Anders Verpakt.	
6 <i>Aantal bladzijden:</i> 36	7 <i>Aantal tabellen en figuren:</i> /
8 <i>Datum publicatie:</i>
29.09.2023	9 <i>Prijs*:</i> /
10 <i>Begeleidingsgroep en/of auteur:</i>
Sarah Risch (OVAM), Cecilia Vertongen
(OVAM), Candice Joseph (Fevia), Stefan
Bottu (VIL), Stef Claes (VIL), Henriane Gilliot
(Comeos), Patrick Verhelle (Detic)	11 <i>Contactpersonen:</i>
Sarah.Risch@ovam.be
Cecilia.Vertongen@ovam.be
12 <i>Andere titels over dit onderwerp:</i> /
xxxx	

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:

ovam.vlaanderen.be

* Prijswijzigingen voorbehouden.

INHOUD

1	Inleiding.....	6
2	Ondertekenaars en projecten.....	6
2.1	Deelnemende partijen	7
2.2	Ondersteunende partijen	16
3	Evaluatie specifieke en globale doelstellingen	23
4	Events.....	24
4.1	Ondertekening Green Deal Anders Verpakt	25
4.2	Netwerkevents	25
4.2.1	Matchmaking event	25
4.2.2	Netwerkevent 'Project'	26
4.2.3	Netwerkevent	26
4.2.4	Netwerkevent 'Verpakt met kennis'	27
4.3	Thematische events	27
4.3.1	Inspiratiesessie	27
4.3.2	Thematisch event 'Hoe krijg ik mijn verpakking terug? Over waarborgsystemen en logistieke retourmodellen'	28
4.3.3	Thematisch event 'Verpakken, het kan anders'	28
4.4	Workshops	29
4.4.1	Workshop kennisinstellingen	29
4.4.2	Workshop e-commerce	29
4.5	Webinars	30
4.5.1	Webinar 'Subsidie- en financieringsmogelijkheden'	30
4.5.2	Webinar DETIC: Wetgeving en uitdagingen voor cosmetica en detergents	30
4.5.3	Webinar 'Projectfinanciering'	31
4.5.4	Webinar DW Reusables: Reducing waste with reusable packaging in the beverage industry	31
4.6	Boodschap GDAV verspreiden	31
4.6.1	Panelgesprek lancering van de master-na-masteropleiding Sustainable Food Packaging	31
4.6.2	Infosessie bedrijven	31
4.6.3	Lezingen	31
4.7	Adviesdagen projectfinanciering	32
5	Communicatie.....	32
5.1	Website greendealandersverpakt.be	32
5.2	Persartikels	32
5.3	Artikels	33
5.4	LinkedIn-groep	34
5.5	Nieuwsbrieven	34
5.5.1	UPDATE	34
5.5.2	Nieuwsbrieven initiatiefnemers	34
5.5.3	Andere nieuwsbrieven	35
5.6	Filmpjes	35

6	Financieringsmogelijkheden projecten	35
7	Opportunities en aandachtspunten.....	36

1 INLEIDING

Met de Green Deal Anders Verpakt willen we bekomen dat de klant van de deelnemende partijen de mogelijkheid heeft om zijn producten/inhoud op een andere manier te ontvangen dan in een eenmalige verpakking, met de bedoeling dat de milieu-impact van het verpakte product daalt en de totale hoeveelheid eenmalige verpakkingen die jaarlijks op de markt worden gezet, daalt.

In dit kader zijn SMART-doelstellingen geformuleerd:

- Binnen de Green Deal dienen alle deelnemende partijen concrete proefprojecten in waarbij een eenmalige verpakking wordt vermeden door preventie of hergebruik.
- Binnen de Green Deal leveren minstens de helft van de deelnemende partijen die een concreet project uitvoeren het engagement om hun proefproject verder te zetten en/of op te schalen.
- Binnen de Green Deal leveren minstens 10% van de proefprojecten bij opschaling na de Green Deal het potentieel om (per opschaling) de jaarlijkse hoeveelheid eenmalige verpakkingen te reduceren met minstens 15.000 ton of 300 miljoen eenheden.

De deelnemende partijen worden door de initiatiefnemers en ondersteunende partijen geïnspireerd, gestimuleerd en gecoacht om innovatieve en ambitieuze projecten op te starten en uit te voeren.

Dit rapport geeft een evaluatie en stand van zaken van de eerste twee jaar van de Green Deal Anders Verpakt (juni 2021-juni 2023).

2 ONDERTEKENAARS EN PROJECTEN

Momenteel staat de teller van het aantal ondertekenaars van de GDAV op 95, waarvan 2 ministers, 5 initiatiefnemers, 32 ondersteunende partijen en 56 deelnemende partijen.

De Green Deal Anders Verpakt staat open voor bijkomende partijen die het vermijden en hergebruik van verpakkingen een duwtje in de rug willen geven. Na de ondertekening van de GDAV traden nog extra partijen toe: VT Logistics, Searious Business, Stad Tielt, Bakkers Vlaanderen, ConsomAction, Pierre Fabre Laboratories, Bringback, Texet, FAVV, Graine de Malice, Eacend, Stad Leuven, Stad Gent, Homegrown Ventures, Recycling Netwerk Benelux, Tillup, Drinks Delivery, Swapbox, GS1, HOGENT, Sundry Seeds Mechelen, Danone, Aldi.

Voor een aantal partijen was het moeilijk om zich verder te engageren binnen de GDAV, werden ze overgenomen door een ander bedrijf of stopten hun bedrijfsactiviteiten: Pieter Pot, 22b BV, Beiersdorf, OHNE Coop, Spadel, Zero Waste Solutions, Seifar, slidingsdoors bvba, L'Oréal Belgilux, Didak Injection, Belgian BioPackaging, CHEP en Drinks Delivery. Zij besloten dan ook om hun engagement stop te zetten.

Green Deal

012. Anders verpakt

GREEN DEAL
 012. ANDERS VERPAKT

INITIATIEFNUMERS

Vlaamse Regering, Fevia, VIL EMPowering LOGISTICS, comeos, deTic, SAMEN MAKEN WE VERHOUDINGEN, OVAM

ONDERSTEUNENDE PARTIJEN

ADRIANUS INNOVATION & Ondernemen, Vlaanderen, AP Hogeschool Antwerpen, artevelde hogeschool, bakkers vlaanderen, buurt super.be, CONSON, erasmus Hogeschool Brussel, FF FLANDERS' FOOD, GBL, Universiteit Leuven, H. HASSELT BEET RIJ, HO GENT, leuven, LUCA Hogeschool Antwerpen, Landelijke Vereniging voor Landbouw, LIMBURG.NET, MECHELEN, Pack4Food, POM West-Vlaanderen, Recycling Network, shafuto, Tiel, TRANS FURNISTEKEN, Universiteit Antwerpen, UCLL Hogeschool, UHASSELT Hogeschool Brussel, unizo, VBT, vito, vives, vvsg

DEELNEMENDE PARTIJEN

AMAB, AVAMOPLAST, BAVET, bpost, lekker van hier, Bring back, Carrefour, The Coca-Cola Company, COLRUYT GROEP, DANONE, BELMAIZE, deliveroo, deSter, dw REUSABLES, Eacend, ECO VER, etheclo, EUROPEAN INSTITUTE, loopipak, FrieslandCampina, futureproof, 100BAG, gent, SAMSON PACKAGING, T. Hof by SONIDER, homegrown (ventures), IKEA, ISS FACILITY SERVICES, IVAGO Elke dag voor u op pad, KAMON, MissPlanet, LIDL, L'EMPOTEUSE, miva/ GEWOONWEG SLETERMOED, Mustela, Nestlé, PACK ID, Pierre Fabre, R.O.lab, RAJA, RED USE, REO VIBLING, Re-uz, Signature Foods, SEANIOUS BUSINESS, SwapBox, te>st, Tilly, VT LOGISTICS, Tuffin Green, Vandemaartele, vpk group, Wash-it, XANDRES, ALDI, Coca-Cola EUROPEAN PARTNERS

smartlife®

2.1 DEELNEMENDE PARTIJEN

Hieronder staan alle huidige actieve deelnemende partijen met een samenvatting van hun project.

Aldi

Introductie van een herbruikbaar zakje voor aardappelen, groenten & fruit en voor brood. Het zakje wordt aangeboden in de supermarkt en is een alternatief aan het huidige systeem met wegwerpzakjes.

AMAB vzw

Sinds 2019 heeft AMAB een industriële wasstraat voor herbruikbare bekere waarmee reeds meer dan 3 miljoen bekere gereinigd zijn. Naast herbruikbare bekere voor evenementen, ondersteunt AMAB ook kleinere ondernemingen die herbruikbare plastic verpakkingen gebruiken in hun businessmodel. Door een kwalitatieve reiniging kan de verpakking terug hergebruikt worden, maar aangezien er nog maar weinig richtlijnen/normen zijn gebeurt deze controle eerder subjectief. Met dit project wil AMAB de reiniging gaan standaardiseren en objectieve parameters inzichtelijk krijgen om een GO/ NO GO beslissing te kunnen hanteren bij het opnieuw inzetten van de verpakking.

Avamoplast NV

Ontwikkeling en implementatie van een herbruikbare pizzadoos.

Bpost

Met dit project wil bpost e-shops aanzetten om herbruikbare verpakkingen te gebruiken. De verpakkingen kunnen worden teruggestuurd via de rode brievenbussen van bpost.

Bringback

Bring back

Bringback heeft momenteel een afwasinstallatie voor herbruikbare glazen verpakkingen in Luik en wil er nu ook een opstarten in Vlaanderen om zo een lokale oplossing te kunnen aanbieden. Daarnaast willen zij samen met andere

GDAV-deelnemer een nieuwe glazen verpakking ontwikkelen en op die manier een volledige oplossing bieden: de verpakking, het reinigen en de logistiek. Op die manier hopen zij drank- en voedingsproducenten te laten omschakelen naar hergebruik door hen te ontzorgen.

Brugs Transitie Platform vzw

Korte Keten Anders Verpakt (KOKAV). Het implementeren van herbruikbare verpakkingen in de korte keten met als piloot het project 'Lekker Van Hier' in Brugge. Het project bestaat uit verschillende delen: het in kaart brengen van de logistieke flow van producten én verpakkingen in een korte model, de inventarisatie en kwantificatie van verpakkingen en verpakkingseisen, het definiëren van oplossingen, software-aanpassingen en de uitrol in de testpiloot. Bij succes kan het project worden opgeschaald naar andere regio's met een korte keten.

Carrefour Belgium

Hergebruik in de retail: Carrefour is actief bezig met pilootprojecten uit te voeren. De focus ligt op herbruikbare verpakking en loopsystemen. In het kader van de Green Deal Anders Verpakt, werkt Carrefour op verschillende projecten in het food en non-food assortiment.

Coca Cola Europacific Partners (CCEP)

Coca-cola onderzoekt de mogelijkheden voor verpakingsloze verkoop van dranken, buitenshuis. Aan de hand van verschillende on-field pilootprojecten worden hergebruikoplossingen zoals tapinstallaties getest, en dat onder verschillende omgevingsfactoren.

Colruyt Group

Preventie van verpakking in de retail: in het kader van de Green Deal Anders Verpakt, voert Colruyt een pilootproject rond preventie uit. De bedoeling is om innovatieve oplossingen te vinden om eenmalige verpakking te kunnen weglaten.

Coöperatieve Veiling Roeselare, REO Veiling

REO Veiling is een van de partners binnen het consortium dat de mogelijkheden exploreert voor het weglaten van een plastic seal rond komkommers, en deze te vervangen door een plantaardige beschermingslaag. REO Veiling is hierin verantwoordelijk voor de praktijktesten met de coating-installatie, d.w.z. onderzoek naar de dikte van de coating, de verschillende types komkommers, de verkleuring van de groenten, de houdbaarheid enz.

Danone

Danone zet dankzij dit project een nieuwe stap richting circulaire verpakkingen, met de ambitie om tegen 2025 elke verpakking herbruikbaar of recycleerbaar te maken. Het bedrijf wil inzetten op vermindering van plastic voor eenmalig gebruik door een Danone yoghurt bulk dispenser op de markt te brengen via verschillende kanalen. In een eerste fase zal deze uitgetest worden bij een selectie van horecapartners om zo over te gaan tot optimalisatie.

Delhaize

Een refill systeem voor de ecover producten in de Delhaize. Samen maken ze de shift van eenmalige verpakkingen naar herbruikbare verpakkingen”.

DELIVEROO BELGIUM

Samen met Bavet een circulair alternatief implementeren voor delivery en take-out verpakkingen in samenwerking met een externe partner/platform.

deSter

Borro, een cashless statiegeld systeem voor take-out en delivery maaltijd verpakkingen met als eerste stap pizzeria's maar later ook alle segmenten van foodservice.

DW Reusables

Project 1: Fillbee: Implementatie van een herbruikbare 6-pack verpakking voor o.a. bier met statiegeld

Project 2: Loop ready packaging for retail:

- ontwikkeling van standaard herbruikbare trays voor retail in combinatie met herbruikbare tertiaire verpakking voor transport
- ontwikkeling van shelf-ready carrier met 4/6 herbruikbare glazen primaire verpakkingen

Eacend

Eacend wil verpakking binnen de e-commerce sterk reduceren tot elimineren door particulieren, die zich al op de weg bevinden, pakjes voor webshops te laten bezorgen. Bij pakjes wordt op dit moment veel te vaak verpakking gebruikt die eigenlijk niet noodzakelijk is. De verpakking is vaak handig op operationeel vlak bij de huidige systemen die op de markt zijn, maar bij een nieuw systeem waarbij een particulier een pakje bezorgt, heeft deze verpakking geen meerwaarde. Men kan zich de vraag stellen, welke verpakking is echt nog noodzakelijk bij een pakje?

Ecover

Een refill systeem voor de ecover producten in de Delhaize. Samen maken ze de shift van eenmalige verpakkingen naar herbruikbare verpakkingen.

Etheclo

Herbruikbare 'Etheclobox' als alternatief voor

- isomoboxen met wegwerp gelpacks/dry-ice voor gekoeld of diepvries transport
- actief gekoeld transport

Euro Pool System

Ontwikkelen van een herbruikbare/ geïsoleerde viskrat voor de distributie van verse vis vanuit de verpakker naar het winkelpunt.

Expanscience – Mustela

Bulkverkoop van twee babyproducten in één apotheek te Gent via een glazen statiegeldfles waarbij wettelijke informatie wordt voorzien via een ter plaatse geprint etiket. De fles wordt teruggenomen, gewassen en opnieuw in omloop gebracht. Na positieve evaluatie, uitrol in 20 apotheken.

FrieslandCampina
nourishing by nature

FrieslandCampina

Met het Campina Milk Refill Station wil FrieslandCampina shoppers aanzetten om hun lege melkflessen steeds te hervullen in het winkelpunt. Om dit mogelijk te maken wordt een eerste feasibility study uitgevoerd waarbij er wordt bekeken hoe een refill station te ontwikkelen dat voldoet aan de noden van de shoppers, de retailer, én de consument. Dit alles in een duurzame fles die makkelijk gebruikt, gereinigd en getransporteerd kan worden.

futuRE proof BV

Herbruikbare verpakkingen voor bestel -en afhaalmaaltijden in de horeca. Bij uitbreiding worden samenwerkingen opgezet met online bestelplatformen en andere logistieke partners.

GAASCH PACKAGING

Gaasch Packaging NV

Het gebruik van retourneerbare glazen bokalen in de Belgisch voedingsindustrie en retail uitbouwen. Samenbrengen van de belangrijkste actors in de keten.

Graine de Malice

Loopipak is een reeks oneindige herbruikbare verzenddozen en -zakken die ontworpen zijn om kartonnen kratten voor eenmalig gebruik te vervangen.

De circulaire economie staat centraal in het Loopipak-project:

- ecodesign
- gemaakt door Belgische maatwerkbedrijven,
- uit hergebruikt afval,
- altijd herstelbaar,
- aangeboden als dienst of te koop,
- Loopipak is ook een eenvoudige digitale tracking van elke verpakking om te voorkomen dat ze verloren gaat of opnieuw in afval verandert.

Ten slotte betekent het gebruik van Loopipak een vermindering van de milieu-impact met een factor 100 voor verzendingen.

loopipak

BAVET[®]

HEB BV (Bavet)

Samen met Deliveroo een circulair alternatief implementeren voor delivery en take-out verpakkingen in samenwerking met een externe partner/platform.

Homegrown Ventures

Borro, een cashless statiegeld systeem voor take-out en delivery maaltijd verpakkingen met als eerste stap pizzeria's maar later ook alle segmenten van foodservice.

homegrown
(ventures)

IKEA Belgium NV

Vermijden van single-use saucups door het gebruik van sauspompen en zoeken naar een herbruikbaar alternatief voor de sausjes.

ISS Facility Services

ISS Facility Service introduceert twee concepten die inzetten op sterke reductie van verpakkingen.

Één project gaat over herbruikbare verpakking in de catering, ISS gaat herbruikbare recipiënten, bulkverkoop en retoursystemen introduceren.

Het andere project gaat over een nieuwe cleaning concept. Een aantal gamma's van de reinigingsproducten zullen verpakt worden in pouch systemen (minder verpakking dan klassieke fles) om het product via doseringsmachines in de juiste hoeveelheden te gebruiken.

Afvalintercommunale IVAGO

(Intergemeentelijke Samenwerking voor Afvalbeheer in Gent en Omstreken)

KOMBAK – een circulaire keten van herbruikbaar cateringmateriaal voor afhaal- en thuisbezorging door

horecazaken in Gent en Leuven. Twee varianten op eenzelfde concept in elke stad. De bedoeling is om horeca te ontzorgen en voor schaal te zorgen terwijl tegelijk in nauw overleg wordt gegaan met de horeca om het concept en logistieke systeem te bepalen. Daarnaast wordt ook ingezet op communicatie- en sensibiliseringscampagnes naar het brede publiek.

Kamon

Analyse en ontwerp van een digitaal CoSaaS platform voor herbruikbare verpakking. Dit platform kan gebruikt worden door meerdere verpakkingsaanbieders. Het geeft aan eindklanten het gebruiksgemak van 1 app voor alle soorten verpakking. Het geeft aan restaurants de vrijheid om de beste verpakking voor verschillende soorten gerechten te kiezen, en dus klant van meerdere aanbieders te worden. En het creëert snel een grote markt voor herbruikbare verpakkingen, een basisvoorwaarde voor een succesvol verpakkingssysteem. In het CoSaaS model worden de aanbieders bovendien mede-eigenaar van het platform, waardoor zij niet afhankelijk worden van een software aanbieder.

KissPlanet

Zero Waste Bulk Online: droge voeding, vaste hygiëneproducten en vaste schoonmaakproducten worden op verzoek verpakt in herbruikbare biologisch katoenen zakken. Na levering stuurt de klant de zakken terug in een vooraf gefrankeerde, geadresseerde herbruikbare retourenveloppe via de gewone postbus. Na reiniging zijn ze klaar voor het volgende gebruik. Met leveranciers wordt ook onderhandeld om bulkproducten zo vaak als mogelijk in herbruikbare verpakkingen te leveren (momenteel in 5, 10, 15 en 25 kg).

L'Empoteuse

Belgische specialist voor herbruikbare verpakkingen, met een eigen gestandaardiseerd gamma (potjes, schotels) en partnerschappen (bokalen, flessen, plastic, textiel). L'empoteuse is ook een service consultancy voor transitie periodes naar herbruikbare verpakkingen.

Lidl België GmbH & CO. KG

Lidl is actief bezig met projecten gefocust op het reduceren van verpakkingen in hun food assortiment.

Mivas

Pizza Imballagio: Ontwikkeling en implementatie van herbruikbare pizzadozen, inclusief (1) het ontwerp en ontwikkeling van de dozen, (2) onderzoek en ontwikkeling van de nodige waardeketen met inzameling, logistiek en reiniging, (3) experimenteren met nieuwe businessmodellen en (4) externe communicatie ter bevordering van gebruik en bewustzijn.

Nestlé Belgilux SA

Nestlé zet in op de ontwikkeling en introductie van herbruikbare promo-displays in de retail. De optimale logistieke en administratieve flow wordt hierbij onderzocht. Er wordt toegewerkt naar een systeem waarin deze displays hergebruikt worden door meerdere (of alle) spelers in de keten.

Pack-Id

Het uitbouwen van een experience center waar herbruikbare verpakkingen en verpakkingsoplossingen verzameld worden (zowel fysiek als online).

Pierre Fabre Laboratories

Het principe is dat de consument naar de apotheek gaat met diens herbruikbare glazen fles (die de eerste keer wordt gekocht) en met de hulp van de apotheker de fles vult met het gewenste cosmetische hygiëneproduct.

Het apparaat drukt vervolgens automatisch een etiket af met alle wettelijke informatie die een cosmetisch product moet bevatten en de apotheker zorgt ervoor dat dit etiket correct op de fles wordt aangebracht. De apotheker is ook verantwoordelijk voor het controleren van de reinheid van de fles alvorens die te vullen.

Pierre Fabre

R&O Lab - Mondo Spechim – Bechems

Manueel vaatwaspoeder (detergent) in poedervorm verpakt in een papieren zakje. Te verdunnen in een herbruikbare 500 ml fles om de gebruiksooplossing te maken.

Raja

Lanceren van herbruikbare verpakkingsooplossingen in e-commerce in Vlaanderen.

Als distributeur van verpakkingen met een sterke focus op milieuvriendelijke alternatieven is het belangrijk om ook een herbruikbare variant aan te bieden. We willen een verbindende factor zijn tussen de stakeholders en gebruikers (e-commerçanten) om zodoende een kritische massa te bereiken en de oplossing rendabel te maken. Omdat e-commerce bedrijven een grote doelgroep zijn voor ons, engageren wij ons om herbruikbare verpakkingsooplossingen te lanceren.

Dankzij een goede samenwerking met partners als RE-ZIP en BPOST gaat onze test van start dit najaar. We geloven sterk in het gekozen model dat een goede match vormt tussen hergebruik en recycleerbaarheid. Zo zorgen we voor een positieve impact vanaf de eerste zending, ook wanneer de verpakking niet terugkomt. Daarom kijken we uit naar de resultaten van de test en hopen we deze snel te kunnen delen.”

Red-use (Durafest)

Het gebruik van single-use plastic in voedings- en drankverdeling volledig bannen door het aanbieden van een herbruikbaar alternatief. Red-use wil voor een maximaal gebruiksgemak zorgen door de logistieke flow, het wassen en de waarborg volledig in handen te nemen.

Re-uz Re-Uz Benelux

Less is Now: aanbod van herbruikbare bekere voor dagelijks gebruik (Billie Cup) en events (Ecocup) maar ook herbruikbare foodbowls (Kiobox) voor zowel dagelijkse takeaway als verhuur op events. Sinds kort is Re-Uz ook begonnen met het ontwerpen van een herbruikbare opbergbox voor hun bekere.

Searious Business

Reusolution: herbruikbare verpakkingen in een stroomversnelling voor online bestelde maaltijden (ready meals & takeaway meal) aanbieden. Searious Business beheert als facilitator van een online platform de logistiek, schoonmaak, traceerbaarheid, customer loyalty elementen, ...

Signature Foods*

Signature Foods Belgium

Signature Foods neemt deel aan het project Vision2Reuse. Aan de hand van smart camera's worden de 1kg Hamal potten van Signature Foods binnen het project onderzocht. De resultaten brengen de kwaliteit en geschiktheid voor hergebruik in kaart. In een tweede fase wordt nagegaan hoe dergelijk hergebruikstelsel kan opgezet worden: wasstraten, wasprocedures, logistiek enz.

Smartmat NV – Foodbag

Overschakelen van kartonnen verpakking naar herbruikbare verpakking voor het leveren van maaltijdboxen.

Stad Gent

Herbruikbare bekertjes in uitgangsbuurt "De Overpoort": Na het verbod op glazen bekertjes en de vervanging door kunststof wegwerpbekertjes, wil men nu herbruikbare bekertjes introduceren. PROJECT OVERPOORT 2.0

Sundry Seeds Mechelen

Byzonder verpakt: 100% afvalvrije logistiek in de korte keten via herbruikbare alternatieven. Streven naar een verpakkingsarme, circulaire distributie in de korte voedingsketen.

't Hof bySONder

SwapBox

Zero-waste Flanders project met als doel SUP (Single Use Plastic) in Vlaamse Horeca te verminderen via een SwapBox service (herbruikbare verpakkingen).

Texet

Texet Workwear is een leverancier in bedrijfskledij waarbij momenteel elk kledingstuk individueel verpakt wordt. Met hun proefproject binnen het segment custom-made zullen zij hun klanten verschillende

verpakkingsopties bieden, gaande van individuele verpakking tot geen individuele verpakking en drie tussenoplossingen (per 5, per 10, rangerplooi). Tegelijk willen ze erg inzetten op sensibilisering van de klant om te kiezen voor minder verpakking via verschillende communicatiekanalen. Daarnaast zullen zij ook een bevraging lanceren om een zicht te krijgen op de algemene visie van de markt op verpakking en duurzame producten. Na succesvolle piloot opschaling naar andere producten.

The Coca-Cola Company

Coca-Cola onderzoekt de mogelijkheden voor verpakkingsloze verkoop van dranken, buitenshuis. Aan de hand van verschillende on-field pilootprojecten worden hergebruikoplossingen zoals tapinstallaties getest, en dat onder verschillende omgevingsfactoren.

The Coca-Cola Company

Tillup

Herbruikbaar alternatief voor wikkelfolie voor paletten.

Turtlee green

Herbruikbare verpakkingen in de e-commerce: optimaliseren van het verzenden van bestellingen in herbruikbare verpakkingen.

Vandemoortele

Eenmalig gebruikte IBC-bulk containers voor het afvullen van vetten, oliën en margarines worden vervangen door opvouwbaar plastic frames die

binnen een poolingsysteem worden ingezet. Er worden niet enkel vele eenmalige verpakkingen vermeden, maar er wordt hierdoor ook een efficiënter logistiek systeem bekomen.

VPK group

Hergebruik van golfkarton verpakkingen.
Studie en ontwikkeling nieuwe verpakkingconcepten.

VT Logistics

Onafhankelijke leeggoedcentrale voor hergebruik van glazen flessen met statiegeld

Wash-it (Younit-it CV)

Inrichten van onze 5 wasstraten om over te schakelen van enkel het wassen van herbruikbare bekers naar het ook wassen van herbruikbare voedselrecipiënten.

Xandres

De vierde pijler van de duurzaamheidsstrategie die in 2021 werd gedefinieerd richt zich op de impact van transport en verpakking om onze kleding tot bij de klanten te krijgen. In deze Green Deal focussen we ons op één van onze drie distributiekkanalen: retail. We hebben onze toeleveringsketen en de verschillende soorten verpakkingen die we in elke fase gebruiken, gemodelleerd en een aantal verbeterpunten vastgesteld: het elimineren van onnodig plastic, het maximaliseren van het hergebruik van kartonnen dozen en het creëren van een herbruikbare tas voor onze klanten. Het doel van dit project is het testen van nieuwe manieren om naar onze verpakkingen te kijken (onnodige verpakkingen verwijderen en hergebruiken wat kan worden hergebruikt) om deze vervolgens op grotere schaal op andere distributiekkanalen toe te passen.

X A N D R E S
B E L G I U M

2.2 ONDERSTEUNENDE PARTIJEN

De acties van de actief deelnemende overkoepelende organisaties, kennisinstellingen en lokale besturen staan hieronder opgelijst.

AP Hogeschool stelt de vraag *Do Brands exist without packaging?*

Onderzoek en sensibilisering naar de impact van herbruikbare verpakking op branding.

- Verzamelen van richtlijnen en best practices
- Advies rond alternatieven voor brand-communicatie
- Hoe kan je als designer creatief omgaan met zero waste en actief meewerken aan het vermijden of hergebruiken van verpakkingen?

Arteveldehogeschool organiseert Packlab: Onderzoek naar het optimaliseren van verpakkingsfuncties bij herbruikbare verpakkingen. Evaluatie van verschillende verpakkingsfuncties (informerend, marketing, gebruiksgemak, bescherming, ...) bij bestaande herbruikbare verpakkingen en onderzoek hoe deze op een duurzame manier te optimaliseren.

- Onderzoek naar optimalisatie van de verschillende functies van verpakkingen, waarbij GDAV deelnemers hun specifieke case kunnen gebruiken in het kader van het onderzoek.

- Prototyping lab waar GDAV leden hun verpakkingstoepassingen kunnen prototypen, zowel fysiek als digitaal.

Asbl BeCommerce vzw werkt rond duurzame verpakking in E-commerce: Organiseren van peer-sessies om een bevraging te doen bij de deelnemende webshops rond duurzame verpakking in E-commerce

Bakkers Vlaanderen wil informeren en sensibiliseren van diens leden inzake preventie en hergebruik van verpakkingen, alsook breder communiceren over de GDAV.

Buurt Super wil inspireren en informeren van diens leden – en bij uitbreiding de sector - door het in beeld brengen van ondernemers, organisaties en cases die initiatieven nemen rond het vermijden van eenmalige verpakkingen of het introduceren van herbruikbare verpakkingen. Verspreiding via magazine, website, nieuwsbrief, sociale media en video-opnames.

ConsumAction vzw verenigt en ondersteunt alle professionele Zero Waste-actoren in België. Het project wil lokale kanalen zonder verpakking creëren en versterken door de verschillende schakels in de keten met elkaar te verbinden: van de lokale producent tot de eindverbruiker. Zo ontstaat een echte lokale markt voor afvalvrije, in bulk geleverde of terug te brengen producten. Hiervoor is een ruim programma uitgewerkt waarbij zowel specifieke actoren kunnen worden ondersteund: vb. een traditionele onderneming die bulkproducten in haar winkel wil aanbieden, maar niet weet hoe zij dit moet aanpakken of een producent die zijn producten zonder verpakking wil aanbieden, maar niet weet hoe hij dat in de praktijk

moet doen. Daarnaast wordt er gewerkt aan een online 'zero waste best practice' -toolkit.

De Transformisten vzw is een sociaal-culturele organisatie (ex-Netwerk Bewust Verbruiken) gericht op het ondersteunen van initiatieven die de markt veranderen. De organisatie bouwt een community rond duurzaam leven en een economie van genoeg. Als ondersteunende partij wil De Transformisten communiceren over vernieuwende initiatieven binnen de GDAV naar haar breed doelpubliek en de nodige ondersteuning bieden bij het delen van de resultaten op het einde van de GDAV. Daarnaast kan zij interactie faciliteren tussen burgers en deelnemers aan de GDAV.

Erasmushogeschool Brussel wil de circulariteit van de verpakkingsproblematiek van bedrijven/bedrijfssectoren inpassen in een vak over 'duurzaamheid en circulaire economie' binnen ons vernieuwd opleidingsprogramma 'Professionele bachelor 'Idea and Innovation management'.

- Klasdiscussies met bedrijven – uitvoeren van bedrijfscase met betrekking tot verpakkingsproblematiek in een werkcollege
- Min. 1 Bachelorproef of Stage in deze problematiek bij een bedrijf
- Presentaties en deelmomenten met het GDAV-netwerk

FAVV – AFSCA organiseert van informatiesessies voor operatoren in de B2C-sector waarin verschillende aspecten van verpakkingen aan bod komen. Binnen deze sessies wil het FAVV professionelen die in contact komen met de consument kennis verlenen over wat toegelaten is in het kader van herbruikbare verpakkingen of verpakkingen die door de consument worden meegebracht en welke goede praktijken kunnen worden toegepast.

Flanders' Food lanceert het project VISION2REUSE. In het project wordt de toepasbaarheid van diverse smart camera's voor de automatische kwaliteitscontrole (bv detectie van krassen, scheuren, contaminatie) van herbruikbare verpakkingen in de voedings- en verpakkingsindustrie gedemonstreerd. Hierbij wordt aan de hand van verschillende cameratechnologieën en state-of-the-art machine learning op een accurate en snelle manier geëvalueerd of het verpakkingsmateriaal nog geschikt is voor een nieuwe herbruikcyclus of verwerkt moet worden in een end-of-life stroom zoals bijvoorbeeld recyclage.

GS1 Belgium & Luxembourg kan aanbieders/gebruikers van herbruikbare verpakkingen adviseren hoe bestaande GS1 standaarden (voor een unieke identificatie en geharmoniseerde data-uitwisseling) kunnen bijdragen tot een efficiëntere toepassing/implementatie.

HOGENT ondersteunt op verschillende manieren partners binnen de green deal (bachelor proeven, stages, blikopenersessies, projecten binnen opleiding, ...)

Leefmilieu Brussel streeft naar een capaciteitsopbouw betreffende herbruikbare verpakkingen, via:

- Uitwisselen van goede praktijken en opgedane praktijkervaring in Brussel
- Delen van info over alternatieven voor wegwerpverpakkingen, systemen en diensten, mogelijke leveranciers, verenigingen, enz.
- Netwerking bevorderen tussen de verschillende stakeholders
- Projectoproepen en eventueel toekennen van subsidies
- Sensibiliseringsacties in Brussel
- Gerichte financiële ondersteuning van de vzw ConsomAction die ook deelnemer is van de GDAV

Limburg.net werkt een aanbod uit van herbruikbaar cateringmateriaal voor gemeenten en verenigingen voor evenementen. Daarnaast sensibiliseert Limburg.net burgers en verenigingen om duurzaam feestjes en evenementen te organiseren.

LUCA School of Arts ontwikkelt een database / herbruikbaarheidsscore van herbruikbare verpakkingen uit de actuele retailomgeving

Pack4Food gaat met het project VISION2REUSE de toepasbaarheid van diverse smart camera's voor de automatische kwaliteitscontrole (bv detectie van krassen, scheuren, contaminatie) van herbruikbare verpakkingen in de voedings- en verpakkingindustrie demonstreren. Hierbij wordt aan de hand van verschillende cameratechnologieën en state-of-the-art machine learning op een accurate en snelle manier geëvalueerd of het verpakkingsmateriaal nog geschikt is voor een nieuwe herbruikcyclus of verwerkt moet worden in een end-of-life stroom zoals bijvoorbeeld recyclage.

POM West-Vlaanderen organiseert een aantal ondersteunende activiteiten (themanamiddag, netwerkmoment, sensibiliseringsevent,...) omtrent preventie en hergebruik van verpakkingen in West-Vlaanderen, vooral gericht op West-Vlaamse kmo's in de kunststoffen- en voedingssector.

Recycling Network Benelux zit als ondersteunende partij in het project KOMBAC met Stad Leuven en IVAGO. Vanuit eerdere ervaring in binnen- en buitenland en eigen onderzoeksprojecten gaan ze dit project mee begeleiden. Hierbij houden ze rekening met beleidsmaatregelen en de implicaties ervan. Daarnaast zullen ze mee consumenten informeren over hergebruik. De lessen zullen ze verder delen via rapporten en webinars, waaronder ook aan de GDAV.

Shafuto ondersteunt de GDAV met on-demand expertise rond herbruikbare verpakkingen in Duitsland (en Europa) en legt linken met andere stakeholders binnen dat topic doorheen de keten. Deelname aan webinars, paneldiscussies of expert op een workshop of training behoren tot de mogelijkheden.

Stad Hasselt doet een communicatiecampagne rond herbruikbaar catering- en drankmateriaal bij take-away in horeca en events. Door de ontwikkeling van een nieuwe stadsapp worden consumenten die gebruik maken van herbruikbaar cateringmateriaal beloond met een

korting als ze opnieuw inruilen en dit bij een van de deelnemende handelaren. Daarnaast willen ze ook inzetten op eventorganisatoren.

Stad Leuven doet mee aan KOMBAK; een circulaire keten van herbruikbaar cateringmateriaal voor afhaal-en thuisbezorging door horecazaken in Gent en Leuven. Twee varianten op eenzelfde concept in elke stad. De bedoeling is om horeca te ontzorgen en voor schaal te zorgen terwijl tegelijk in nauw overleg wordt gegaan met de horeca om het concept en logistieke systeem te bepalen. Daarnaast wordt ook ingezet op communicatie-en sensibiliseringscampagnes naar het brede publiek.

Stad Mechelen zet in op:

- Delen van informatie, resultaten en inspiratie van GDAV met het netwerk in regio Mechelen, via verschillende kanalen (nieuwsflash circulaire hub regio Mechelen, social media, ...). En ook vooral het Circulair Ondernemersloket.
- Toeleden van andere deelnemers naar de Green Deal Anders Verpakt
- Bieden van financiële ondersteuning aan ondernemers om in te zetten op herbruikbare verpakkingen of projecten om verpakkingen te verminderen (5.000 euro aan te vragen ikv Klimaatactie)
- Delen van goede praktijken van herbruikbare verpakkingen via onze communicatiekanalen naar zowel burgers als ondernemers.

Stad Tiel ondersteund het project 'Basta!' (subsidies via Werkplan Halve Euro): doel is om de afvalberg te verkleinen door de Tielse handelzaken die afhaalmaaltijden aanbieden aan te moedigen met herbruikbaar cateringmateriaal te werken. Vzw WOP trekt het project en Stad Tiel ondersteunt via subsidie, contacten, communicatie en dataverzameling. Doel is om op te schakelen.

UC Leuven-Limburg doet mee aan de Living Lab Circulaire Economie:

Duurzame projecten worden ondersteund door studenten onder begeleiding van docenten binnen het kader van het . Een door een bedrijf voorgestelde challenge wordt gedurende 6 weken door een internationale groep studenten onderzocht.

Universiteit Antwerpen ondersteund met REuse Lab bedrijven bij de succesvolle implementatie en ontwikkeling van kwalitatieve herbruikbare alternatieven voor single-use of korte-levensduur producten. We bieden bedrijven een context voor experimenten om samen de hindernissen te reduceren in een circulaire economietransitie. Het universitair multidisciplinair labo biedt expertenadvies gebaseerd op dataverzameling in een reële (markt)context volgens wetenschappelijke methodes.

Universiteit Hasselt - Materials and Packaging: Research and Services (MPR&S) zet in op drie projecten:

1. Fysische/mechanische karakterisatie van verpakkingsmaterialen en -concepten (<https://www.uhasselt.be/nl/onderzoeksgroepen/imo-imomec-mpr-s>)
2. Presentatie over 'Risico's van nieuwe tendensen betreffende materialen en voorwerpen in contact met voeding-TREFCOM' (FOD-project) olv Dr. Els Van Hoeck van Sciensano
3. Verpakkingsdiagnoses ism Fost Plus en Valipac met het oog op verminderen, hergebruiken of niet-gebruik van verpakkingsmaterialen of -concepten in bedrijven

UNIZO zet in op communicatie-initiatieven om de GDAV te ondersteunen via hun verschillende digitale kanalen alsook het ZO-magazine. Daarnaast ook concrete ondersteuning van een deelnemende partij.

VBT - Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties heeft twee projecten:

- 1) VBT wil ook voor de laatste 6% eenmalige verpakkingen voor hun groenten en fruit een herbruikbaar alternatief vinden.
- 2) Daarnaast loopt ook een nieuw project voor de ontwikkeling van herbruikbare consumenten verpakkingen voor groenten en fruit

Vito wil met Green Last Mile (e-pack) stimuleren dat de juiste, duurzame keuze voor verpakking en verzending wordt gemaakt door webshops, logistieke dienstverleners en consumenten via de ontwikkeling van een rekenmethode en tool die duidelijkheid

verschafft over de impact van verpakkings- en verzendingsmethoden (i.s.m VIL).

VIVES Hogeschool organiseert een sensibiliseringsevent in het kader van GDAV in samenwerking met POM West-Vlaanderen omtrent preventie en hergebruik van verpakkingen vnl. gericht op bedrijven in de maakindustrie en producenten/handelaars gelinkt aan de korte keten. Voor de conceptontwikkeling en organisatie van dit event werken VIVES en POM West-Vlaanderen samen met 4 studenten uit de bacheloropleiding eventmanagement.

VLAIO stelt subsidies beschikbaar. In de EFRO-call die werd gelanceerd door VLAIO werd preventie en hergebruik van verpakkingen specifiek opgenomen naar aanleiding van de GDAV. Daarnaast ondersteunt Team Bedrijfstrajecten bedrijven in de GDAV bij hun zoektocht naar financiering en partners/bedrijven doorheen de waardeketen om hun projecten te realiseren. Hiervoor organiseert Team Bedrijfstrajecten infosessies en biedt ze individuele begeleiding aan.

VVSG ondersteunt de deelnemende lokale besturen door ze samen te brengen en kennisdeling te bevorderen. Hierdoor ook nagaan welke rol lokale besturen kunnen spelen in de transitie naar hergebruik en preventie; actief best practices verspreiden; belang van preventie van verpakkingen bewaken in overlegmomenten met andere partners.

3 EVALUATIE SPECIFIEKE EN GLOBALE DOELSTELLINGEN

Momenteel kan enkel de doelstelling rond het indienen van concrete proefprojecten geëvalueerd worden. Voor een evaluatie van de doelstellingen rond mogelijke opschaling en het potentieel van vermindering van eenmalige verpakkingen is het nog te vroeg.

95 partijen ondertekenden de GDAV. Er zijn in het totaal 81 projecten goedgekeurd en dus lopende. Bij verschillende projecten zijn meerdere ondertekenaars van de GDAV betrokken.

13 partijen besloten dat het moeilijk was om zich verder te engageren binnen de GDAV. Zij zijn uit de GDAV gestapt en hebben bijgevolg geen proefproject ingediend – of hebben hun proefproject vroegtijdig moeten stopzetten.

Los van de initieel ingediende projecten ontstaan dankzij de verschillende events georganiseerd in het kader van de GDAV ideeën en samenwerkingen die veel ruimer gaan dan de reeds ingediende projecten.

4 EVENTS

Een ketenbenadering waarbij bedrijven, overheden, kennisinstellingen en burgers samenwerken en zich inspannen om samen stappen vooruit te zetten voor het behalen van de gemeenschappelijke doelstellingen zorgt voor een efficiënte aanpak. Het instrument Green Deal leent zich hier ideaal toe.

Vóór de effectieve ondertekening van de GDAV was het van belang om zoveel mogelijk partijen warm te maken om deel te nemen aan de GDAV en op deze manier hun focus te verleggen van meer inzameling en recyclage naar meer aandacht voor andere distributie- en consumptiemodellen gericht op anders verpakken en een reductie van eenmalige verpakkingen, met een globale reductie van de milieu-impact als gevolg. Dit gebeurde door 1-op-1 gesprekken, presentaties tijdens beurzen of seminars of tijdens meetings met verschillende stakeholders.

Het eerste jaar van de GDAV stond in het teken van het opstarten van een lerend netwerk waarbij het samenbrengen van verschillende partijen, kennis uitwisselen en ervaringen, leerlessen en nuttige info delen, centraal stonden. Dit alles met als doel het inspireren van de ondertekenaars rond vermijden en hergebruik van verpakkingen.

Afhankelijk van de thematiek en de knelpunten die opgelost moeten worden, werden verschillende soorten events (netwerkevents, thematische events, workshops, webinars, ...) georganiseerd.

Terzelfdertijd werden de verschillende trends binnen het onderwerp van kortbij opgevolgd, zowel in binnen- als buitenland.

4.1 ONDERTEKENING GREEN DEAL ANDERS VERPAKT

Ready ... Set ... GO! Op 11 maart 2022 ondertekenden de Vlaamse ministers Hilde Crevits en Zuhal Demir samen met 84 organisaties en bedrijven de Green Deal Anders Verpakt. Het event vond plaats in Hasselt en werd bijgewoond door de ondertekenaars van de GDAV. Er was eveneens een online livestream voorzien die open stond voor iedereen.

4.2 NETWERKEVENTS

Komen tot een (vernieuwende) samenwerking tussen meerdere partijen vergt inzetten op het leggen van contacten. Dit deden we door het organiseren van netwerkevents gecombineerd met inspirerende voorbeelden, matchmaking, de kans bieden aan actoren om hun organisatie kenbaar te maken, ...

4.2.1 Matchmaking event

Op 30 juni 2021 organiseerde de GDAV in samenwerking met de Vlaamse Hogescholenraad - Blikopener een online matchmaking event. Meer dan 40 personen nam hieraan deel. Doel van dit event was om bedrijven en hogescholen of andere kennisinstellingen die elk interesse toonden in vermijden en hergebruik van verpakkingen met elkaar in contact te brengen.

Als aankondiging van het event werd een [video](#) opgemaakt.

4.2.2 Netwerkevent 'Project'

Om verschillende partijen maximaal met elkaar in contact te brengen, vond op 9 juni 2022 een netwerkevent met speeddates plaats.

Tijdens dit event werd ook toegelicht wat verwacht wordt van een project in het kader van de GDAV en werd de GDAV projectfinanciering gelanceerd.

Comeos maakte hierover een [korte video](#).

4.2.3 Netwerkevent

Om maximale samenwerking te bevorderen en na de positieve reacties over het voorgaande netwerkevent werd op 10 oktober 2022 het concept van speeddates herhaald (maar dan fysiek). Meer dan 60 personen namen hieraan deel. Ook gaven drie ondertekenaars van de GDAV een toelichting over hun rol in het verhaal

van vermijden en hergebruik van verpakkingen: FAVV, Vlaio Team Bedrijfstrajecten vzw en de Universiteit Antwerpen.

4.2.4 Netwerkevent 'Verpakt met kennis'

Op 28 maart 2023 overtuigden de aanwezige kennisinstellingen de bijna 60 aanwezigen van hun te bieden meerwaarde binnen de GDAV tijdens korte maar krachtige pitches. Nena Baeyens (HoGent) gaf eveneens meer inzicht over gedragsverandering en het netwerken ging door in het Packlab van Arteveldehogeschool waar er ook de mogelijkheid was om de top-notch infrastructuur voor het realiseren van verpakkingsprototypes te verkennen.

[Nieuwsbrief-VIL-MV-MAR-APR-2023-website.pdf](#)

4.3 THEMATISCHE EVENTS

Het omschakelen van een eenmalige verpakking naar geen of een herbruikbare verpakking gaat om veel meer dan louter het veranderen van de verpakking. Meerdere events werden georganiseerd om specifiek op bepaalde thema's dieper in te gaan.

4.3.1 Inspiratiesessie

Op 10 november 2021 werd een inspiratiesessie georganiseerd waarbij er in break-outs dieper werd ingegaan op bepaalde obstakels die bij de verschillende partijen in de weg liggen of zouden kunnen liggen en de mogelijke oplossingen die erbij komen kijken om over te schakelen op vermijden en hergebruik van verpakkingen.

Elk thema, stuk voor stuk belangrijk om van een eenmalige verpakking over te gaan op geen of een herbruikbare verpakking, werd vooraf geïntroduceerd door een presentatie:

- Wetgevend kader (Patrick Verhelle, DETIC)
- Businessmodellen, logistiek en administratie (Peter Swinnen, DW Reusables)
- Verpakking (ir. Angelique Vandemoortele, Pack4Food)
- Klant/consumentengedrag (Wim Van Edom, Comeos)
- Communicatie en marketing (Vanessa Debruyne, Billie Cup)

Deelname aan dit event stond open voor alle potentiële ondertekenaars van de GDAV. In totaal namen zo'n 65 personen vanuit 55 verschillende organisaties deel aan het event.

4.3.2 Thematisch event 'Hoe krijg ik mijn verpakking terug? Over waarborgsystemen en logistieke retourmodellen'

Op 25 april 2022 gingen de bijna 50 ondertekenaars van de GDAV dieper in op de dienstverlening, waarborgen en logistieke retourmodellen bij het introduceren en gebruiken van herbruikbare verpakkingen. De thematische sessies werden ingeleid door presentaties van Ann De Neve (IVAGO (ism Wash-it en Ateljee)), Axelle Defossez (Turtle Green), Puck Schaaphok (Pieter Pot) en Emmanuel Veys (CHEP).

4.3.3 Thematisch event 'Verpakken, het kan anders'

Tijdens het thematisch event op 9 februari 2023 georganiseerd door POM West-Vlaanderen en VIVES Hogeschool in samenwerking met de GDAV werd dieper ingegaan op hoe overstappen van wegwerp- naar herbruikbare verpakkingen, het belang van standaardisatie en de mogelijkheden voor kwaliteitscontroles tijdens het wasproces. De meer dan 100 aanwezigen kregen ook de mogelijkheid om met een expert van Valipac (Filip Van Geel) en het FAVV (Stijn Hermans) in gesprek te gaan over respectievelijk het voorstel van de nieuwe Europese verpakkingsverordening en het correcte gebruik van herbruikbare verpakkingen in de voedingssector.

4.4 WORKSHOPS

Oplossingsgericht werken, daar streven we naar. Via het kleinschaliger bij elkaar brengen van verschillende partijen binnen bepaalde sectoren of thema's werd meer gericht gewerkt naar oplossingen voor de uitdagingen die in de weg liggen om te komen tot het vermijden of hergebruiken van verpakkingen. De workshops werden georganiseerd naargelang de noden van de deelnemers aan de Green Deal.

4.4.1 Workshop kennisinstellingen

Tijdens de workshop van 21 februari 2022 lichtte elk van de kennisinstellingen die deelnemen aan de GDAV kort toe welke expertise en samenwerkingen (bv. onder de vorm van thesissen) ze kunnen aanreiken. Ook werden potentiële onderzoeksvragen voorgelegd die relevant zijn met betrekking tot het omschakelen naar een verpakkingsvrije of herbruikbare verpakking.

4.4.2 Workshop e-commerce

Tijdens een workshop op 16 januari 2023 werd met vertegenwoordigers van verschillende schakels in de waardeketen van de e-commerce dieper ingegaan op herbruikbare verpakkingen in deze sector. De workshop werd voorafgegaan door een online inleiding op 6 december 2022 waarbij inspirerende podcasts, webinars, artikels, enz. werden gedeeld en de verwachtingen van de deelnemers in kaart werden gebracht.

Drie sprekers inspireerden de deelnemers: Marcel Keuenhof van het KIDV, Charlène Collin van Graine de malice en Bart Neyt van B-Post. Daarna werd er op basis van groeps gesprekken een globale SWOT-analyse opgemaakt.

Deelnemers werden ook gevraagd om tastbare voorbeelden mee te nemen.

Op de workshop waren 13 personen van uiteenlopende bedrijven aanwezig, met elk een rol in de e-commerce.

Vanuit de SWOT-analyse zal verder gewerkt worden met de betrokken partijen richting concrete oplossingen voor herbruikbare verpakkingen in de e-commerce.

4.5 WEBINARS

Aan de hand van webinars wordt op een korte tijdsperiode een grote hoeveelheid informatie bezorgd aan een grote groep geïnteresseerden. De webinars worden ook geplaatst op de besloten pagina van de website, zodat deze achteraf opnieuw kunnen bekeken worden indien gewenst.

4.5.1 Webinar 'Subsidie- en financieringsmogelijkheden'

Op 23 februari 2022 dompelden Rik Candries, Iris Detavernier (VLAIO team Bedrijfstrajecten) en Eddy Hagen (VIL) 28 toekomstige ondertekenaars van de GDAV onder in de verschillende mogelijke pistes van financiering en subsidies rond het onderwerp vermijden en hergebruik van verpakkingen.

4.5.2 Webinar DETIC: Wetgeving en uitdagingen voor cosmetica en detergents

DETIC organiseerde op 2 juni 2022 een webinar dat dieper inging op de wetgevende uitdagingen waar producenten van cosmetica en detergents mee kampen als ze willen overstappen naar onder meer verkoop in bulk of herbruikbare verpakkingen.

Programma:

- Toelichting GDAV (Sarah Risch, OVAM)
- CLP en de detergentsverordening (Patrick Verhelle, DETIC)
- Welke wetgeving geldt er voor cosmetica (Yu-Ting Chen, DETIC)
- Case: detergents anders verpakt (Tom Domen, Ecover)
- Case: cosmetica anders verpakt (Cattleya Van Berlamont, Pierre Fabre)

[Green Deal Anders Verpakt: Wetgeving en uitdagingen voor cosmetica en detergents](#)

4.5.3 Webinar 'Projectfinanciering'

Op 9 juni 2023 lanceerde de GDAV een oproep voor projectfinanciering. De details van de projectfinanciering werden bijkomend toegelicht tijdens een webinar op 23 juni 2022 (Cecilia Vertongen, OVAM).

4.5.4 Webinar DW Reusables: Reducing waste with reusable packaging in the beverage industry

Op 29 augustus 2022 organiseerde DW Reusables een webinar rond herbruikbare verpakkingen voor de drankenindustrie. Tijdens deze webinar werd de GDAV toegelicht (Sarah Risch, OVAM) en werd dieper ingegaan op de kritische en logische aanpak bij de keuze van drankverpakkingen en herbruikbare verpakkingen (Karine Van Doorselaer, Universiteit Antwerpen) en op innovaties voor de drankenindustrie (Tine De Pooter, DW Reusables).

4.6 BOODSCHAP GDAV VERSPREIDEN

Het is belangrijk dat we aanwezig zijn op georganiseerde webinars/seminaries/congressen/... om van kortbij op te volgen wat de trends zijn binnen het vermijden en hergebruiken van verpakkingen, zowel in binnen- als buitenland. Maar ook om de GDAV en eventuele resultaten uit te dragen naar de buitenwereld.

4.6.1 Panelgesprek lancering van de master-na-masteropleiding Sustainable Food Packaging

Op 23 september 2022 kwam de GDAV en het belang om ook vermijden en hergebruik van verpakkingen mee te nemen in de opleiding rond duurzame voedselverpakkingen veelvuldig aan bod tijdens een panelgesprek (Liesje De Schamphelaire (Fevia), Sarah Risch (OVAM), prof. Steven De Meester (UGent), prof. Peter Ragaert (Pack4Food/UGent)).

4.6.2 Infosessie bedrijven

Op 15 juni 2021 vond een online [infosessie](#) plaats om potentiële deelnemers warm te maken om deel te nemen aan de GDAV. Tijdens deze infosessie werd de Green Deal Anders Verpakt toegelicht en kwamen een aantal mooie voorbeelden aan bod:

- Ontstaan en succesfactoren van Europool System (Paul Demyttenaere)
- Carrefour transition program (Lotte Krekels)
- De overstap naar herbruikbare take-away verpakkingen in de horeca (Marjan Keijzer, Funky Jungle)
- Mustela: bulk-aanbod (Hilde Weckx)

4.6.3 Lezingen

Buiten het individueel informeren van bedrijven en organisaties over de GDAV en de presentaties op events georganiseerd in het kader van de GDAV, werden ook op andere events lezingen gegeven over de GDAV:

- 22/9/2021: Beurs Packcontact (XPO Hallen Kortrijk)
- 28/10/2021: Beurs Empack (Nekker, Mechelen)

- 14/09/2022: Beurs Empack: Fevia als gastspreker 'Verpakkingsuitdagingen voor de voedingsindustrie' (Flanders' Expo, Gent)

4.7 ADVIESDAGEN PROJECTFINANCIERING

Op 30 en 31 augustus 2022 en 1 september 2022 organiseerden we adviesdagen voor de partijen die besloten hadden een project in te dienen in het kader van de GDAV projectfinanciering en dit project graag aftoetsten met het coördinatieteam van de GDAV. De adviesdagen werden telkens in een andere stad georganiseerd (Mechelen, Gent en Antwerpen).

5 COMMUNICATIE

5.1 WEBSITE GREENDEALANDERSVERPAKT.BE

De GDAV heeft een eigen website: greendealandersverpakt.be.

De ondertekenaars van de GDAV hebben bijkomend een login om ook op de besloten pagina's van de website relevante informatie te vinden:

- Presentaties, samenvattingen, enz. van voorbije events;
- Een overzicht van alle deelnemers met de contactinformatie en een korte samenvatting van het project;
- Allerlei relevante achtergrondinformatie;
- Oproepen van andere deelnemers.

5.2 PERSARTIKELS

In het totaal werden twee persberichten uitgestuurd vanuit de initiatiefnemers van de GDAV:

- [Ondertekening \(11/03/2022\)](#)
- [Projectfinanciering](#)

Deze artikels zijn opgepikt door verschillende media:

- [80 bedrijven gaan samen voor 15.000 ton minder wegwerpverpakkingen | VRT NWS: nieuws](#)
- [Anders en groener verpakken: ministers Demir en Crevits geven goede voorbeeld in Hasselt \(Hasselt\) | Het Nieuwsblad](#)
- [Distribution: la Flandre veut réduire de 15.000 tonnes la quantité d'emballages jetables | Le Soir](#)
- [La Flandre veut réduire de 15.000 tonnes la quantité d'emballages jetables dans la grande distribution | RTBF](#)

- [La Flandre veut réduire de 15.000 tonnes la quantité d’emballages jetables | La Libre](#)
- [600.000 euro steun in strijd tegen eenmalige verpakkingen | Gondola](#)
- [600.000 euro voor 6 projecten die hoeveelheid eenmalige verpakkingen verminderen - Ecotips](#)
- [Mustela: En route vers le zéro déchet | l’Eventail](#)
- [Texet Workwear, textielbedrijf plant bomen | Belg.be Media](#)
- [Aarschots textielbedrijf plant een boom voor elke 100 uitgespaarde polybags verpakkingen: “ons doel is om het eerste jaar minstens 20.000 zakjes te kunnen besparen” | HLN](#)
- [Systèmes en circuit fermé innovants avec emballages réutilisables | le Vif](#)
- [Green Deal Anders Verpakt van start | Knack.be](#)
- [Flemish initiative aims to reduce disposable packaging by 15,000 tonnes | The Brussels Times](#)

De informatie circuleert eveneens op LinkedIn.

Ook vanuit de ondertekenaars van de GDAV werden persartikels uitgestuurd die door verschillende media werden opgepikt:

- Circulaire economie *avant la lettre* (DW Reusables, bijlage in De Morgen, juni 2021)
- [Leuven maakt samen met horeca werk van herbruikbare takeawayverpakkingen](#) (13/04/2023)

5.3 ARTIKELS

DETIC publiceerde twee artikels op de website en plaatste deze ook in hun externe newsletter:

- [DETIC ondertekent de Green Deal Anders Verpakt](#) (17/03/2022)
- [Financiële steun voor projecten Green Deal Anders Verpakt](#) (30/06/2022)

DETIC heeft eveneens een banner op de website geplaatst: [website](#)

Op de [website van Departement Omgeving](#) verschenen verschillende artikels rond de (deelnemers van de) Green Deal Anders Verpakt:

- [Meer info](#) over de Green Deal
- [5 deelnemers over wat de Green Deals hen hebben bijgebracht](#)
- [Dagboek van een Green Deal-deelnemer](#)

In OVAM.link verschenen reeds twee artikels rond de GDAV:

- April 2023: <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/55286>
- Juli 2021: <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/45235>

Fevia publiceerde enkele artikels, zowel over de Green Deal Anders Verpakt als totaalinitiatief, als over specifieke projecten:

- Maart 2022: [Wat brengt de toekomst voor verpakkingen? | Fevia](#)
- Maart 2022: [Ondertekening Green Deal Anders Verpakt met ministers Crevits en Demir | Fevia](#)
- Juli 2022: [Financiële steun voor projecten Green Deal Anders Verpakt | Fevia](#)
- April 2023: [FAVV licht toe hoe je moet omgaan met herbruikbare verpakkingen | Fevia](#)

Comeos publiceerde enkele artikels

- Januari 2022: [De ondertekening van de Green Deal Anders Verpakt: live op 4 februari 2022 | Comeos](#)
- Februari 2022: [Kijk live naar de ondertekening van 'Green Deal Anders Verpakt' op 11/03 | Comeos](#)
- Maart 2022: [Green Deal Anders Verpakt: ontdek hier welke 80 bedrijven meedoen! | Comeos](#)
- April 2022: [Een handleiding rond verkoop van cosmetische producten in bulk of refill? Doe mee! | Comeos](#)
- Mei 2022: [Kom netwerken met de deelnemers van de Green Deal Anders Verpakt! | Comeos](#)
- Juni 2022: [Netwerkevent bij Comeos over de 'Green Deal Anders Verpakt': een groot success! | Comeos](#)
- Januari 2023: [3 leden geselecteerd voor de financiering van de Green Deal Anders Verpakt | Comeos](#)

5.4 LINKEDIN-GROEP

Om geïnteresseerden in het vermijden en hergebruiken van verpakkingen op de hoogte te houden van de gebeurtenissen binnen de Green Deal, interessante ontwikkelingen te delen of bedrijven, organisaties, kennisinstellingen, overheden die op zoek zijn naar oplossingen om verpakkingen te vermijden of te hergebruiken met elkaar in contact te brengen, werd een besloten [LinkedIn-groep](#) opgericht. Hier kunnen zowel ondertekenaars als niet-ondertekenaars van de GDAV op intekenen.

Momenteel telt de LinkedIn-groep meer dan 300 leden.

Bijkomend postten de initiatiefnemers zelf verschillende posts:

- [Financiële steun voor projecten](#) (30/06/2022)
- [Deadline om GDAV te tekenen in september](#) (30/05/2022)
- [Promotie webinar GDAV](#) (10/05/2022)
- [Survey over verpakkingen \(ivm GDAV\)](#) (30/03/2022)
- [GDAV ondertekend door DETIC](#) (14/03/2022)

5.5 NIEUWSBRIEVEN

5.5.1 UPDATE

Elk trimester (seizoen) sturen we een nieuwsbrief uit naar de ondertekenaars van de GDAV: UPDATE.

Deze nieuwsbrief bevat informatie over komende events georganiseerd in het kader van de GDAV, interessante financieringsmogelijkheden, algemene informatie over de GDAV, ... Ook is het de bedoeling dat via dit kanaal projecten of thema's in de kijker zullen worden gezet.

Er zijn reeds vier nieuwsbrieven uitgestuurd (zomer 2022, herfst 2022, winter 2023 en lente 2023).

5.5.2 Nieuwsbrieven initiatiefnemers

- OVAM-nieuwsbrief:
 - o Maart 2022: [Nieuwsbrief OVAM - maart 2022 | Campaign Monitor \(createsend.com\)](#)
- DETIC Info (interne newsletter):

- Green Deal Anders Verpakt: Start van de tweede fase! (01/09/2022)
- Green Deal Anders Verpakt: Reductie van eenmalige verpakkingen (01/09/2022)
- Green Deal Anders Verpakt - let's go! (27/04/2022)
- Webinar | Green Deal Anders Verpakt: Wetgeving en uitdagingen voor cosmetica en detergents (07/04/2022)
- DETIC gaat in zee met de Green Deal Anders Verpakt (16/02/2022)
- VIL nieuwsbrief:
 - [Nieuwsbrief-VIL-MV-MAR-APR-2023-website.pdf](#)

5.5.3 Andere nieuwsbrieven

- VVSG magazine Lokaal digitaal (januari 2022): [Circulair: Intekenen op de Green Deal Anders Verpakt \(vvsg.be\)](#).
- Nieuwsbrief Vlaanderen Circulair (maart 2022): <https://createsend.com/t/j-F3DCC1261BCE861E2540EF23F30FEDED>
- VITO-pulse (maart 2022): [Vlaams minister-president Jambon maakt van nabij kennis met VITO-onderzoek | Voor het spin-offprogramma van VITO was 2021 een boerenjaar](#)

5.6 FILMPJES

[Anders Verpakt & Robuust](#) (i.s.m. Buurtsuper.be)

6 FINANCIERINGSMOGELIJKHEDEN PROJECTEN

Om bedrijven en organisaties een extra zetje te geven naar een transitie van vermijden en hergebruik van verpakkingen, gaan we op zoek naar financieringsmogelijkheden specifiek gericht op het onderwerp van de GDAV. Zo zijn er reeds acht projecten goedgekeurd binnen twee calls:

- **EFRO-projectoproep** (ReactEU): 2 projecten zijn goedgekeurd.
 - Vision2Reuse (Flanders' Food)
 - Mivas sociale partner in de refillution (Mivas)

[Europese steun voor 7 projecten via EFRO-projectoproep 'Circulaire economie' | Agentschap Innoveren en Ondernemen \(vlaio.be\)](#)

- **Projectfinanciering gelanceerd door de Stuurgroep GDAV**: 6 projecten goedgekeurd van de in het totaal 25 tijdig ingediende projecten.
 - KOMBAK (Ivago, stad Leuven en Recycling Netwerk Benelux)
 - Reusable Packaging System (RPS) (Smartmat en red-use on-the-go)
 - Borro (Homegrown Ventures en deSter)
 - Bulkproject detergents (Ecover en Delhaize)
 - Pizza Re-Imballagio (Mivas en Avamoplast)

- Herbruikbare verpakkingen voor gerechten binnen het delivery/take away ecosysteem (Bavet en Deliveroo)

[600.000 euro voor 6 geselecteerde projecten](#)

Deze projectfinanciering werd gelanceerd op 7/6/2022 met 14/9/2022 als deadline van indiening. In het kader van deze projectoproep, werden ook drie adviesdagen georganiseerd.

7 OPPORTUNITEITEN EN AANDACHTSPUNTEN

Dankzij de GDAV zijn bedrijven en organisaties bewust beginnen nadenken over vermijden en hergebruik van verpakkingen en de omzetting naar de praktijk. Het feit dat ondertekenaars zich engageren tot het uitvoeren van een pilootproject zorgt ervoor dat er niet louter theoretisch wordt nagedacht. Bedrijven die hier nu al op inzetten hebben een stap voor op de aankomende nieuwe Europese wetgeving.

Momenteel staat het onderwerp nog in z'n kinderschoenen maar doordat de hele waardeketen betrokken wordt, elke stakeholder zijn inzichten meeneemt en voorgestelde oplossingen gedragen worden door elk van de schakels, worden grote stappen vooruitgezet. Knelpunten zijn immers vaak heel gelijkaardig binnen eenzelfde schakel. Ook de bewuste keuze om oplossingen te zoeken specifiek gericht op deze binnenste cirkels van de circulaire economie werpt z'n vruchten af.

De verschillende georganiseerde events hebben ervoor gezorgd dat er kennisuitwisseling is en dat er unieke ideeën en samenwerkingen ontstaan. Hierdoor zijn meerdere partijen over de streep getrokken. Ook komen stakeholders meer en meer tot het besef dat oplossingen op grote schaal niet altijd individueel kunnen gevonden worden.

Naarmate de GDAV vordert wordt meer in detail thematisch verder gewerkt, voornamelijk op volgende onderwerpen: horeca/catering, retail, e-commerce, cosmetica en detergenten, korte keten. Veel van deze onderwerpen vinden hun belang ook terug in onder meer de verschillende Europese regelgevingen zoals de single-use plastics richtlijn en het voorstel tot nieuwe verpakkingsverordening.

Met de Green Deal Anders Verpakt worden stappen gezet om een voedingsbodemp te creëren om het onderwerp van vermijden en hergebruik van verpakkingen kracht bij te zetten. Het is immers niet altijd evident om uit de pilootfase te geraken. Dit onder meer omdat er nog niet vaak een hapklare, financieel interessante en gebruiksvriendelijke oplossing voorhanden is. Veel hangt ook nog erg af van individuele pioniers. Vanuit de ganse maatschappij is er een bewustzijnsomslag nodig die vanuit beleid ondersteund kan worden en die ervoor kan zorgen dat er op grote schaal kostenefficiënte systemen ontstaan. Ook kunnen bijkomende stimuli (regelgeving, financiering, kostprijs, ...) zorgen voor investeringszekerheid en het vergemakkelijken van de keuze richting herbruikbare verpakkingen (of geen verpakking indien mogelijk) ten opzichte van verpakkingen voor eenmalig gebruik.